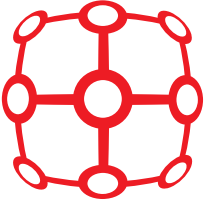

Samleskinnen

Nr. 3/2008 - Årgang 13

Medlemsblad for Rogaland Elektromontørforening

1 Rele
1909-2009

100 år i kamp for medlemmene

100 års feiringen blir en jubileumsfest for alle medlemmene i fagforeningen med følge. Festen holdes den 21. mars 2009. Alle får invitasjonen til festen i posten.

Fra Olje- og Anleggskonferansen.

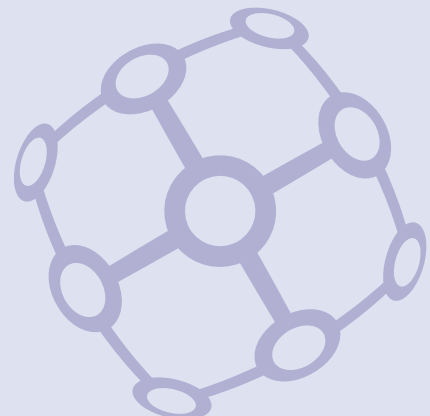
Dette er noe av det du kan lese om i Samleskinnen:

Akkord i Siemens Stavanger

Sommerpatruljen 2008

Ungdommen taler

**Besøk på Mongstad
og Oslo Konferansen**

Samleskinnen

Utgitt av:

Rogaland Elektromontørforening

Lagårdsveien 124

4011 Stavanger

Mandag–fredag 08.00–15.30

Hjemmeside: www.rele.no

E-post: firmapost@rele.no

Telefon:

Stavanger 51 84 04 50

Haugesund 52 71 31 38

Faks:

Stavanger 51 84 04 80

Haugesund 52 71 79 98

Leder:

Øivind Wallentinsen 51 84 04 53

Mobil: 908 97 703

E-post: wallentinsen@rele.no

Kontormedarbeider:

Anne Marie Haug Moen 51 84 04 50

E-post: amh.moen@rele.no

Organisasjonssekretær:

John Helge Kallevik

Tlf.: 51 84 04 54

Mobil: 908 97 701

E-post:

jhkallevik@rele.no

Egil Willy Kristensen

Tlf.: 51 84 04 52

Mobil: 908 77 702

E-post:

kristensen@rele.no

Annonse:

Ta kontakt med Stavangerkontoret.

Deadline:

Nr. 4-2008 = 25. november

Nr. 1-2009 = 25. februar

Nr. 2-2009 = 30. mai

I posten ca. 4 uker etter deadline

Ettertrykk med gjengivelse av kilde tillates.

Redaktør: Kai Christoffersen

Mobil nr.: 930 22 923

E-post: kaichr@losbynett.no

Redaksjonen: Arbeidsutvalget

Opplag: 2.200

Trykk: Kai Hansen, Stavanger

Leder

Høringen om Eu's Tjenestedirektiv går mot slutten og snart skal LO sekretariatet behandle LO's høringssvar. Jeg håper at LO ledelsen og forbundslederne følger opp vedtakene som de enkelte forbund har fattet samt kravet fra grasrota i fagbevegelsen, nemlig at Regjeringen må benytte reservasjonsretten mot Tjenestedirektivet og at Regjeringen må behandle spørsmålet i denne Stortingsperioden. Den videre utviklingen av arbeidsfolks lønns- og arbeidsvilkår henger sammen med hva Regjeringen lander på i dette spørsmålet. Hvis den trosser store deler av fagbevegelsen og lar Tjenestedirektivet bli en del av den Norske lovgivningen blir det fremover atskillig vanskeligere å forbedre gjeldene avtaler. Det kan fort bli snakk om en endeløs forsvarskamp for å beholde opparbeida rettigheter.

De fire dommen som EF domstolen har avsagt i dette spørsmålet i den seinere tida viser med all tydelighet at FRI FLYT er det viktigste mens arbeidstakerrettigheter kommer et godt stykke ned på lista domstolen vurderer som viktige når dommen skal avsies. Oppfordringen til alle er å ta opp dette spørsmålet med politikere på alle nivå slik at Regjeringsmedlemmene også får ett press fra egne partirekker for at Norge skal benytte seg av reservasjonsretten når EU's Tjenestedirektiv skal behandles.

Finanskrisen raser for tiden og det er kapitalens høyborg, USA, som er verst rammet foreløpig. Media har krisen som tema både i tv og i avisene, men ett felles kjennetegn er at de fleste som blir tatt med for å diskutere spørsmålet er de som har talt varmt for det finanssystemet vi har i dag. Medias evne og vilje til å ta med personer som har vært og er systemkritikere er heller liten.

Etter min mening er det ingen tvil om at kapitalen må bli omfattet av et mye strengere regelverk og kontroll, og i tillegg må de forskjellige regjeringene inn å styre utviklingen. Den markedsliberalistiske tanke om at markedet styrer seg selv er kjørt i grøfta og det er bare tull å tro, at bare det blir enda mindre regler og styring, så ordner dette seg. Her må Regjeringene i alle land ta rev i seila og ta grep for å styre utviklinga, hvis ikke kan resultatet av det som skjer nå bli at det tilslutt er arbeidsfolk som må lide for den krisa spekulantene har sørget for at verden er kommet i. Selv om alle Regjeringer må ta grep kan de selvfølgelig ikke sitte å vente på hverandre, noen må begynne.

Den Norske Regjeringen må her vise handlekraft og med handling si klart fra om at den ikke stoler på at markedet skal ordne opp, noen må gå i front og det kan Regjeringen i Norge gjøre, hvis den vil. Utfordringen er herved gitt, men heller ikke dette kommer til å skje uten at det skapes et press opp mot Regjeringen slik at den handler i riktig retning. Alle kan bidra med å diskutere dette spørsmålet så bredt som mulig.

Jeg vil også benytte anledningen til å ønske alle nye medlemmer velkommen i fagforeningen vår og da spesielt lærlingene som har tegnet kontrakt nå på sensommeren. Det er allikevel slik at alle har en jobb å gjøre, slik at de som har starta i lære nå i høst faktisk får et tilbud om å bli medlem i fagforeningen. Det er også viktig at de som treffer arbeidere som ikke er organisert tar seg tid til å forklare hvorfor det er viktig at alle er organiserte.

Når det gjelder lærlingene spesielt kan det være på sin plass å nevne at forbundet har gjort en god jobb i forhold til kunnskapsløftet og de nye læreplanene, denne jobben har også betydning for de som allerede har fått fagbrev. I tillegg har vi ved hvert tariffoppgjør hevet lærlingelønna mer enn det

forts. side 3

Innhold

Lederen har ordet	2
Redaktørens hjørne	3
Kurs for tillitsvalget	4-5
Historiebok	5
Medlemsdebatt foran LO-kongressen	6
Installasjonsutvalgsmøte nr. 4	6
Akkord i Siemens Stavanger	7
100 års jubileet 2009	8
Organdonasjon – en gave for livet	9
Feilaktig markedsføring	9
Rapport fra HMS utvalget	10-11
Innkalling halvårs møtet	11
Sommerpatruljen 2008	12-13
Er det slik vi vil ha det Offshore?	13
LO Sommerpatrulje 2008	14-15
Akkordkurset 2.-4. september	16-17
Ungdommen Taler	18
Mamma är bäst!	18
Besøk på Mongstad	19
Oslokonferansen	20-22
Tre år med Rød – Grønn regjering	23
Ungdommen – hvordan engasjere?	23
Ole & Anleggskonferanse 2008	24
Elektrofagkompetansen	25
Samarbeid med Dansk EL forbund	26
Ulovlig overtidsarbeid	27
Halvårs møtet	28
Sudoku	28
Gode for forebygging av konflikter	29
Aktiviteter 2008	29
Djeveløya Stord	30
Uttalelse fra Olje- og anleggskonferansen 2008	31
Vi slurver med el-kontrollen	32

Redaktørens hjørne

Høsten er kommet og forhåpentligvis har alle hatt en flott sommer med mye godt vær. Håper nå å få mange gode høstdager og at Samleskinnen blir lest nøye. Det er i denne utgaven veldig mange forskjellige artikler som viser noen av de mange aktivitetene som fagforeningen har vært engasjert i.

Vi klarer ikke og ønsker ikke å gå i detaljer på alle aktiviteter men tror vi får belyst de viktigste sakene.

I denne utgaven av Samleskinnen er det mange bidragsytere og det gjør heldigvis jobben for redaktøren enklere og ikke minst at det fremkommer litt mer nyansert syn på sakene. Redaksjonen forsøker å få våre deltakere på diverse møter og konferanser til å skrive noen ord, og alle har vært positive til dette i denne utgaven av Samleskinnen.

Både oljekonferansen i Bergen og Oslo-konferansen er avholdt med god deltakelse fra fagforeningen og dermed også godt dekket. Savner fortsatt litt mer informasjon om det som skjer i klubbene på medlemsmøter og diverse tilstelninger. Her trenger vi ikke lange artikler men det hadde vært flott med noen bilder og litt tekst.

Forberedelsene til Samleskinnen nr 4-2008 er allerede påbegynt og i denne utgaven må de klubbene som er klare til det annonsere sine årsmøter. Klubber med mye reisepersonell må være tidlig ute for å holde seg innfor forbundets vedtekter. Men også andre klubber bør ha klar dato for årsmøte slik at vi kan sette inn en oversikt i Samleskinnen.

Er det spesielle saker som ønskes belyst i medlemsbladet så send redaksjonen noen ord eller gi en lyd på mobilen. Styret i fagforeningen har bladet på dagsorden på hvert styremøte og kommer med innspill til saker som vi tror er aktuelle for klubber og medlemmer. Men innimellom får vi også høre fra tillitsvalgte om saker som de vil vite mer om og da er det ofte saker som kan settes på trykk i bladet for det har interesse for det store flertallet.

Hilsen
Kai Chr.

**Fagforeningens styrke,
er din sikkerhet!**

forts. fra side 3

prosenttillegget som montørlønna er blitt heva med. Oppfordringen videre til dere alle er å ta kontakt med de dere jobber sammen med slik at alle blir spurt om og forklart hva det vil si å være medlem. Til dere som nettopp er begynt i lære og har meldt dere inn i fagforeningen ta kontakt med de gamle klassekameratene og spør om de er blitt medlemmer, husk at sammen er vi sterke.

Tilslutt vil jeg minne om at fagforeningen er 100 år neste år og feirer det med fest for alle medlemmene med følge den 21. Mars neste år.

Øivind

Kurs for tillitsvalgte og medlemmer den 4. til 6. juni i fagforeningens hus, Stavanger

Av John Helge Kallevik

Fagforeningen avholdt sitt årlige kurs for medlemmer og tillitsvalgte 4. – 6. juni 2008, i fagforeningens hus i Stavanger.

Det var 17 påmeldte til kurset inkludert Egil Willy Kristensen og John Helge Kallevik. Sistnevnte var med som kursveiledere. På programmet stod forbundets historie, organisasjon, avtaleverket og forsikringsordningene. Omtrent en hel dag ble kursdeltakerne drillet i forhandlinger. Denne gangen var det lønn, arbeidstid og innleie som var tema under forhandlingene.

Forbundssekretær Trond Løvstakken var innom kurset og snakket om innleie i forhold til lov – og avtaleverk.

Fra Sparebank1 SR – Bank deltok fagforeningskontakten Nina Galta. Hun informerte om EL & IT Forbundets forsikringer.

Vi stilte kursdeltakerne noen spørsmål i forhold til kurset:

- Sp. 1 Hvorfor meldte du deg på kurs?
- Sp. 2 Hvilke forventninger hadde du til kurset?
- Sp. 3 Synes du det er viktig å skolere seg?
- Sp. 4 Hva vil du bruke det du har lært senere?
- Sp. 5 Vil du ta flere kurs og anbefale andre til å ta kurs?

*Navn: Anders H. Halvorsen
fra Helgevold Elektro Haugesund.*

- Sp. 1 For å få innsikt i forhandlingsteknikk.
- Sp. 2 Få innsikt i forhandlinger og bli bedre stilt til fremtidige forhandlinger.
- Sp. 3 Ja.
- Sp. 4 Selvfølgelig.
- Sp. 5 Ja, hvis dette kurset strekker seg til mine forventninger.

*Navn: Terje Skjæveland,
YIT Stavanger.*

- Sp. 1 Lære mer innen klubbarbeid og arbeid som tillitsvalgt.
- Sp. 2 Lære mer om klubbarbeid og arbeid som tillitsvalgt.
- Sp. 3 Ja, for å holde seg oppdatert.
- Sp. 4 Ja, i klubbarbeid.
- Sp. 5 Ja, for å holde seg oppdatert. Vil anbefale sånn at flere kan mer, og alle får holda seg oppdatert.

*Navn: Knut Terje Larsen,
YIT Stavanger.*

- Sp. 1 Forespurt av klubbleder. Hørtes interessant ut.
- Sp. 2 Sette meg inn i avtaleverket og tariffavtaler. Forhandlingsteknikk.
- Sp. 3 Ja, absolutt
- Sp. 4 I arbeidet som tillitsvalgt, eventuelt i forhandlinger med bedriften.
- Sp. 5 Gjerne flere kurs hvis det skulle virke interessante. Kommer til å anbefale andre å ta dette kurset.

*Navn: Tor Egil Aas,
Semco Maritim.*

- Sp. 1 Fordi jeg er valgt til nestleder i klubben.
- Sp. 2 Lære litt om EL & IT oppbygging og avtaleverket.
- Sp. 3 Ja.
- Sp. 4 Forhandlinger mot bedriften.
- Sp. 5 Ja.

*Navn: Asbjørn Fjelland Olsen,
YIT Hugesund.*

- Sp. 1 For å lære mer om fagforeningen.
- Sp. 2 For og gjøre meg i stand til å håndtere de utfordringene man møter som tillitsvalgt.
- Sp. 3 Ja. Det er viktig å kontinuerlig oppdatere seg og utvikle seg videre..
- Sp. 4 Bruke det til å møte utfordringer med en større tyngde og trygghet..
- Sp. 5 Ja. Det viser seg at kursing er lærerikt og at man får utvikle seg.

*Navn: Michael Johnsen,
Ryfylke Elektro.*

- Sp. 1 Jeg meldte meg på kurs for å få opplæring i fagforeningens historie, INFO om rettigheter og forhandlingsteknikk. I tillegg hvordan man driver en klubb.
- Sp. 2 God opplæring i det jeg nevnte ovenfor.
- Sp. 3 Ja. En blir aldri utlært.
- Sp. 4 Jeg regner med at dette kurset vil være nyttig for mitt videre arbeid som organisert medlem og tillitsvalgt.
- Sp. 5 Ja. Flere hoder og god kompetanse sikrer fremdrift.

*Navn: Kjartan Byberg,
HS: Vagle.*

- Sp. 1 Lære mer angående forhandlinger, hvordan forbundet jobber, og klubbens oppgaver og virkning.
- Sp. 2 At det skulle være lærerikt.
- Sp. 3 Ja.
- Sp. 4 Det vil tiden vise.
- Sp. 5 Klart det.

HISTORIEBOK FOR ROGALAND ELEKTROMONTØRFORENING

Av: Kai Christoffersen

Det er nå siste mulighet for å komme med bilder, historier og oversikt over egen arbeidsplass til fagforeningens historiebok.

Vi har mange ganger etterlyst bilder fra egen arbeidsplass eller innspill om saker / historier fra bedrift – klubb osv, til fagforeningens historiebok.

Det har vært liten respons men vi håper på bidrag nå i siste liten.

Gi oss noen innspill til saker som bør være med i historieboken og vi gjør arbeidet.

Medlemsdebatt foran LO-kongressen 2009 og stortingsvalget

Fra www.lo.no

I en åpen demokratisk debatt skal alle LOs medlemmer inviteres til å si hva de mener er de viktigste faglige og politiske sakene inn i neste storingsperiode. Medlemmenes krav skal forankres på LO-kongressen i mai 2009. Partiene skal konfronteres.

I høst vil alle LOs medlemmer få muligheter til å delta i *medlemsdebatten via sitt fagblad*. Et opplag av informasjonsfolderen vil også bli sendt forbund, LOs distriktskontorer, LO-sentrene og LO-avdelingene. Formell oppstart av medlemsdebatten vil skje i forbindelse med LOs fylkeskon-

feranser. I samme utgave av fagbladene vil også annonsene stå. Det vil videre bli annonsering i dagspresse, på nett og radiospot i forbindelse med oppstart av debatten. Det vil bli produsert roll-ups, plakater og banner til fordeling. Det legges også opp til et nært redaksjonelt samarbeid med fagbladene, Fri Fagbevegelse og Radio Riks for å følge debatten.

På LOs hjemmeside <http://debatt.lo.no> vil være kampanjens hovednettsted.

Installasjonsutvalgsmøte nr 4. Avholdt i Mortavika den 29.8. 2008

Av utvalgssekretær Trond Sæle

Trond Sæle

Så fikk vi installasjonsutvalget opp å gå etter ferien med 9 utvalgsmedlemmer proppfulle av aktuelle saker og problemstillinger. Et forfall og en ikke møtt, er til å leve med, men utvalget har vanligvis høy deltagelse, noe som gjenspeiles i engasjerte debatter, ofte med høy temperatur.

Installasjonsutvalgets mandat og oppgaver er alt relevant som berører medlemmene i landbasert installasjon, som tariffspørsmål, motivere medlemmer til kurs, konferanser og verv, fagpolitiske spørsmål, samt lage planer med mål og aktiviteter for å ivareta overforstående punkter. Enkelt saker som er relevante for andre medlemmer settes på dagsorden, og fremlegges for styret og eventuelt arbeidsutvalget i fagforeningen.

Noen av sakene som ble fremlagt og debattert:

- Ny forskrift om bemanningsforetak.
- Krav om opprettelse / videreføring av tariffavtale for våre medlemmer i 2 nye bedrifter.
- Fremdriften på innleverte tvister.
- Fordeling av oppgaver i forbindelse med ny utgave av Samleskinnen.

- Planer om aktivisering av klubber som i dag er relativt usynlige.
- Utvikle planer for verving av lærlinger og skoleungdommer.
- Planer for gjennomføring av akkordkurs i sept.
- Planer for gjennomføring av lærlingmøter i uke 40.
- Søkelys på asbest skandalen på Hydro Aluminium Karmøy.
- Søkelys på PCB faren i forbindelse med riving av gamle anlegg.

Alle disse sakene ble gjennomgått og diskutert og vil bli fulgt opp i tiden fremover.

Oppsigelsessaker blir også fremlagt med anonyme medlemmer, og det er godt å se at våre organisasjonssekretærer her gjør en kjempejobb for de av våre medlemmer som havner i slike situasjoner hvor oppsigelsene oftest blir trukket tilbake.

Har DU relevante saker DU ønsker behandlet for å finne en løsning!

Ta kontakt med våre organisasjonssekretærer, Egil Willy Kristensen eller John Helge Kallevik, og du vil bli tatt godt imot!

Akkord i Siemens Stavanger

Av John Helge Kallevik

Siemens har forsøkt seg med akkord og fått gode resultater.

En akkord er nå gjennomført i Siemens Stavanger. Arbeidet besto i å demontere stikk og kabel, opplegg av kanaler, trekk av kabel, tvinnet PN, og isetting av stikk. Arbeidet ble utført på Sola Videregående Skole. Sindre Idland, elektriker, og elektrikerlærling Thomas Puntervold utførte jobben.

EL & IT Forbundet har vedtatt å satse på akkordtariffen som avlønningsform. Installasjonsutvalget og styret i fagforeningen har satt fokus på akkordarbeidet og EL & IT Klubben i Siemens Stavanger ville gjøre et forsøk med å regne en jobb etter akkordtariffen.

Klubbleder Eilif Dahle hørte om jobben på Sola Videregående Skole og syntes at dette var en jobb etter akkordtariffen.

Eilif tok kontakt med ledelsen i Siemens og avtalte forskudd på jobben. Sindre og Thomas utførte jobben etter akkordtariffen.

Sindre og Thomas var usikre og spente på hvordan dette skulle gå. Med et avtalt forskudd på 16,13 % av 3 a lønn, satt de i gang. Forskuddet tilsvarer kr 174,85. Normalt har Sindre mer i servicelønn. Men siden jobben var bare på 155 timer antok at han hadde anledning til å "tape" differansen om ikke akkorden gikk ut med mer enn forskuddet.

Organisasjonssekretær Egil Willy Kristensen var ute i anlegget og gav Sindre og Thomas en innføring i å arbeide etter akkordtariffen, hjalp dem å finne frem i akkordtariffen, satt opp prisene, timene og regnet ut hva akkorden gikk i. Det ble også laget 07 avtaler på utstyr som ikke var omtalt i akkordtariffen. Disse ba-

sert på akkordtariffens tilsvarende oppgaver. Nå er akkorden oppgjort og Sindre og Thomas er godt fornøyd med resultatet. Resultatet ligger godt over en god montørlønn.

Lærling og arbeide akkord:

Thomas er i dag lærling i 9. halvår. Da han startet på akkorden var han i 8. halvår. Forskuddet i 8. halvår var på kr 108,86, i 9. halvår var forskuddet hans kr 158,33. Det er første gang Thomas er med på akkord – eller bonus arbeid. De var usikre og følte en litt uvant stressituasjon, hvor de jobbet litt hardt til å begynne med. De følte det måtte bli slik da de ikke visste hva lønna ville bli tilslutt. Thomas vil allikevel anbefale alle som kan å utføre arbeid etter akkordtariffen. Lærlingene må be montørene om å få arbeide etter akkordtariffen. Dette vil jo montørene, lærlingene og ikke minst bedriften tjene på, sier Thomas. Etter hvert som en arbeider akkord vil en få den erfaringen som trengs for å holde en god lønn.

Kurs i september:

Når dette leses er det allerede avholdt et akkordkurs i samarbeid med fagforeningen i Agderfylkene. Etter behov hos medlemmene vil det bli satt opp flere kurser fremover.

Kurs ute på anlegget eller i bedriften:

Hvorfor ikke ta et kurs ute på anlegget eller i bedriften? Fagforeningen stiller på kurs både i bedriften og ute på anlegget. Det kan avholdes kurs og vi vil følge opp akkordarbeidet ute i anlegget.

100 års jubileet 2009

Av Kai Christoffersen

Fagforeningen feirer 100 års jubileet lørdag den 21. mars 2009 i Atlantic hotell

Dato i forrige nummer av Samleskinnen var dermed feil og kan slettes av minnet! Det jobbes godt i fagforeningen med å planlegge en markering av 100 års jubileum til Rogaland Elektromontørforening. Også arbeidet med historieboken går sin gang, men dessverre så er det ikke mye hjelp å få.

Håper likevel at leserne kan hjelpe med navn, tid og sted på bilde som er fra en fagprøveutdeling.

Fagprøve overrekkelse.

Er det noen som har bilder eller kjenner til en historie/hendelse som bør få plass i boken så er det siste mulighet å bidra nå i høst. I månedsskiftet november/desember avsluttes arbeidet og etter kort tid med korrekturlesning og justering, så sendes boken til Gjøvik bokbinderi for å lage ferdig produktet.

Trykkeriet får tilsendt kapitlene etter hvert som de blir ferdige, så det er få muligheter til å legge til noe ekstra når disse er sendt fra fagforeningen.

Bilder fra Haugesund er mangelvare og medlemmer fra Haugesund og omegn bør lete gjennom det de har av bilder.

*Fagforeningen feirer 100 års jubileet
lørdag den 21. mars 2009 i Atlantic hotell*

Ofte kan et ubesvart spørsmål være det som hindrer deg i å ta et standpunkt

Fra www.donororganisasjon.no

Kan alle som dør, være donorer?

Det er kun personer som dør av hodeskader forårsaket av ulykker, blodpropp eller hjerneblødning som er aktuelle donorer. Videre er det en forutsetning at dødsfallet inntreffer mens pasienten er innlagt på et av landets 28 donorsykehus. Det er i prinsipp ingen nedre eller øvre aldersgrense for å være donor.

Hva er et donorsykehus?

Et donorsykehus er et sykehus som har det nødvendige medisinske utstyr og fagpersonell for å kunne ivareta donasjon av organer. Sykehuset må være godkjent av Sosial- og Helsedirektoratet.

Hvorfor har vi ikke donorregister i Norge?

Det er land som har register, men det viser seg at disse fungerer dårlig. Man ser ingen sammenheng mellom register og antall dona-

sjoner. Man får ikke nok navn inn i registeret og da det kun er 0,4–0,5 % av de ca 40.000 som dør hvert år som kan bli donorer, sier det seg selv at hele Norges befolkning er et bedre utvalg.

Spania som er best i Europa har ikke register. Norge som nå nærmer seg toppen i Europa og som er best i verden på nyre og hjertetransplantasjoner, har ikke register, og vi ligger langt foran Sverige som har register. Både Frankrike og Sverige erkjenner nå at register ikke

gir dem noe.

EU går ut med den samme anbefalingen.

Donasjonsdagen 2008

Sett av lørdag den 18. oktober og bli med på Donasjonsdagen 2008!

Dagen vil bli markert med stands og aktiviteter rundt om i landet. Målet er at flest mulig skal ta stilling til organdonasjon.

Feilaktig markedsføring

Av: *Arbeidstilsynet.*

Flere konsulentbyråer tilbyr arbeidsgivere i bygg- og anleggsbransjen hjelp til å skaffe id-kort. Arbeidstilsynet har fått meldinger om at enkelte konsulentbyråer bedriver en aggressiv og feilaktig markedsføring av id-kortordningen.

Arbeidstilsynet vil følge opp disse konsulentbyråene. I utgangspunktet er det ingenting i veien med å bruke konsulenter til å bistå i søknadsprosessen. Arbeidstilsynet presiserer at tekstmeldinger fra konsulentbyråer som bistår i prosessen, ikke gjelder som kvittering for påstartet søkeprosess av id-kort.

Det er kun kvitteringer og id-kort fra kortutstederfirmaet Norsik AS som er gyldige og som blir godtatt av Arbeidstilsynet.

Id-kort kan bestilles på nettsiden www.byggekort.no og koster ca. 50 kroner.

Har du spørsmål om id-kortordningen i bygg- og anlegg ta kontakt med: Arbeidstilsynet 815 48 222 eller send en e-post til byggekort@arbeidstilsynet.no

For mer informasjon se her: www.arbeidstilsynet.no/byggekort

Rapport fra HMS utvalget

Av Terje Hansen leder HMS utvalget

Terje Hansen.

Siden sist har vi i HMS utvalget hatt et møte. Her har vi diskutert omkring VO konferansen som skal avholdes den 24 og 25. september. Vi i utvalget vil ha møte med Arbeidstilsynet hvor tilsynet kan få informere om hvordan de utfører sitt arbeid, og vi som sitter i utvalget har spørsmålene klar.

HMS utvalget har en egen side på hjemmesiden til Rogaland Elektromontørforening www.rele.no. Denne siden vil vi nå revidere slik at den oppdatert og at verneombud og tillitsvalgte kan bruke den som et verktøy i sin hverdag. Når oppdateringen er gjennomført vil det komme melding på hjemmesiden.

HMS utvalget vil fortsatt oppfordre at der sendes inn liste på de som er valgt som verneombud i de forskjellige bedrifter. Håper at tillitsvalgte kan være med å bidra på dette.

Når det gjelder valg av verneombud og arbeidsoppgaver viser jeg til Arbeidsmiljøloven som sier følgende:

Kapittel 6. Verneombud

§ 6-1. Plikt til å velge verneombud

(1) Ved hver virksomhet som går inn under loven skal det velges verneombud. Ved virksomhet med mindre enn 10 arbeidstakere kan partene skriftlig avtale en annen ordning, herunder at det ikke skal være verneombud ved virksomheten. Hvis ikke annet er fastsatt om tiden for avtalens gyldighet, anses den som sluttet for 2 år, regnet fra den dagen den ble underskrevet. Direktoratet for arbeidstilsynet kan, etter en konkret vurdering av forholdene i virksomheten, fastsette at den likevel skal ha verneombud. Ved virksomhet med mer enn 10 arbeidstakere kan det velges flere verneombud.

(2) Antallet verneombud fastsettes i forhold til virksomhetens størrelse, arbeidets art og arbeidsforholdene for øvrig. Dersom virksomheten består av flere atskilte avdelinger, eller arbeidet foregår på skift, skal det i alminnelighet velges minst ett verneombud for hver avdeling eller hvert skiftlag. Hvert verneområde skal være klart avgrenset og må ikke være større enn at verneombudet kan ha full oversikt og ivareta sine oppgaver på forsvarlig måte.

(3) Virksomhet med mer enn ett verneombud skal ha minst ett hovedverneombud, som har ansvar for å samordne verneombudets virksomhet. Hovedverneombudet skal velges blant verneombudene eller andre som har eller har hatt tillitsverv ved virksomheten.

(4) Hvem som til enhver tid fungerer som verneombud ved virksomheten, skal kunngjøres ved oppslag på arbeidsplassen.

(5) Departementet kan gi forskrift med nærmere regler om antall verneombud, om valg, herunder om vilkår for stemmerett og valgbarhet, om lokal fagforenings rett til å utpeke verneombud, og om verneombudets funksjonstid.

§ 6-2. Verneombudets oppgaver

(1) Verneombudet skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet. Verneombudet skal se til at virksomheten er innrettet og vedlikeholdt, og at arbeidet blir utført på en slik måte at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er ivaretatt i samsvar med bestemmelsene i denne lov.

(2) Verneombudet skal særlig påse:

a) at maskiner, tekniske innretninger, kjemiske stoffer og arbeidsprosesser ikke utsetter arbeidstakerne for fare,

- b) at verneinnretninger og personlig verneutstyr er til stede i passende antall, at det er lett tilgjengelig og i forsvarlig stand,
- c) at arbeidstakerne får den nødvendige instruksjon, øvelse og opplæring,
- d) at arbeidet ellers er tilrettelagt slik at arbeidstakerne kan utføre arbeidet på helse- og sikkerhetsmessig forsvarlig måte,
- e) at meldinger om arbeidsulykker mv. i henhold til § 5-2 blir sendt.
- (3) Blir et verneombud kjent med forhold som kan medføre ulykkes- og helsefare, skal verneombudet straks varsle arbeidstakerne på stedet, og arbeidsgiveren eller dennes representant skal gjøres oppmerksom på forholdet dersom verneombudet selv ikke kan avverge faren. Arbeidsgiveren skal gi verneombudet svar på henvendelsen. Er det ikke innen rimelig tid tatt hensyn til meldingen, skal verneombudet underrette Arbeidstilsynet eller arbeidsmiljøutvalget.
- (4) Verneombudet skal tas med på råd under planlegging og gjennomføring av tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet innenfor ombudets verneområde, herunder etablering, utøvelse og vedlikehold av virksomhetens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, jf. § 3-1.
- (5) Verneombudet skal gjøres kjent med alle yrkessykdommer, arbeidsulykker og tillop til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske rapporter og målinger, og om eventuelle feil og mangler som er påvist.
- (6) Verneombudet skal gjøre seg kjent med gjeldende verneregler, instruksjer, pålegg og henstillinger som er gitt av Arbeidstilsynet eller arbeidsgiveren.
- (7) Verneombudet skal delta ved Arbeidstilsynets inspeksjoner i virksomheten.
- (8) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om verneombudets virksomhet, og om ombudets taushetsplikt. I reglene kan fastsettes at verneombudet skal utføre oppgaver som er tillagt arbeidsmiljøutvalget i henhold til § 7-2, når virksomheten ikke har slikt utvalg. Mynligheten til å treffe vedtak etter § 7-2 fjerde ledd tredje punktum og femte ledd, kan ikke tillegges verneombudet.
- Kan informere om at EL&IT forbundet avholder HMS konferanse på Gardermoen 20 og 21. oktober.

Til klubber, tillitsvalgte og representantskapets medlemmer:

Foreløpig innkalling til halvårsmøtet i Rogaland Elektromontørforening 2008

Halvårsmøte i Rogaland Elektromontørforening vil bli avholdt den 10. November 2008 i Folkets Hus, Stavanger. Møtet starter 09.00.

Foreløpig saksliste

1. Godkjenning av møteinnkalling
2. Konstituering
3. Innkomne forslag
4. Tema
5. Budsjett for 2009
6. Avslutning

Forslagsfristen er 6. oktober og forslagene sendes Rogaland Elektromontørforening på e-post firmapost@rele.no, faks 51 84 04 80 eller brev med adresse Lagårdsv. 124, 4011 Stavanger.

Med hilsen
Rogaland Elektromontørforening
Øivind Wallentinsen

Sommerpatruljen 2008

av Sigmund Salamonsen

*Sommerpatruljen er atter en gang over (for 23'dje gang).
Her tenkte jeg å dele noen av minnene som bet seg ekstra godt fast hos meg.*

LO besøkte svært mange arbeidsplasser i sommer!

Første dagen i uka var i år lagt til Haugesund. Og selv om været ikke viste seg fra den beste siden på søndagen og mandagsmorgenen så ble det en strålende dag allikevel for oss som var med på SP08.

Etter en god frokost i det "nye" Folkets Hus la vi slagplanen for dagen. En bil til Ryfylke der de skulle møte en lokal representant fra LO. En til Tysvær(2lag) og 3 lag som tok for seg Haugesunds område. Bilen inn til Ryfylke lar vi surre og gå i bakgrunn en liten stund, mens vi nå konsentrerer oss om gjengen i Tysvær. Etter Radio frokosten hos Radio 102 skulle de møte Tysvær Bygdablad på Aksdal senteret. Der var det lite å finne foruten noen manglede arbeidskontrakter der siste ord var at det skulle snarlig ordnes opp i, det ble også gjort. Men under runden kom det tips om mindreårige som jobbet for mye og ikke hadde det så godt.

Her var det manglende arbeidskontrakter, 14 timers dager i 15-16års alderen og ikke overtidsbetaling ... Arbeidstilsynet ble kontaktet og etter litt mas på de lovet de å følge denne opp, men klarte fabelaktig å si at dette var ikke noe for dem!! Arbeidstilsynet får ikke noe stjerne i boken av meg så langt.

I mellomtiden har vi stått på stand og vi fikk være med på formiddagslokaler til Radio Haugaland. Innom standen kom det en gråtkvalt jente som ikke hadde fått lønn og samtidig sparken og som nå måtte pakke tingene sine og flytte ut av leiligheten. Etter en lengre samtale med sjefen endte det med at lønnen var på konto dagen etter med 14 dagers sluttvederlag.

Gjengen som reiste inn til Sauda hadde nå kommet på plass og fått besøkt en barnehage som ville ha besøk hvor alt var ok, turen skulle så videre til Sand der Suldalsposten ventet og hotellet skulle besøkes, men etter en kjapp titt på klokka så skulle de rekke ett besøk til mente de, og for ett besøk det ble!

En kjapp tur rundt i sentrum og de fant en møbelbutikk som virket rolig og egnet for ett raskt besøk, noe som det viste seg å være, ett raskt besøk. Ikke før dem hadde presentert seg ble de jaget ut og truet med brukkne ben og armer og de kunne se på det som flaks at de hadde med seg en fra lokalsamfunnet, hvis ikke hadde det endt mye verre.. Saken endte som en 2 siders i Haugesunds Avis dagen etter. Og på Sand var alt i skjønneste orden .:

Tirsdagen førte oss til Jæren og Bernard disket opp med smørbrød til frokost. Den hyggelige stunden ble tilslutt avbrutt av journalisten fra Jærbladet som ville være med en tur på M44. Resultatet derfra viste noen manglende arbeidskontrakter. Verre var ståa på kiosken i Kleppekrossen. En fortvilt verge hadde ringt meg dagen før etter å ha sett annonsen i Jærbladet at vi kom, kunne fortelle om avtale på 5000kr mnd i lønn, ingen skiftplan, ingen arbeidskontrakt og ingen lønn. Alt viste seg å stemme. Men saken var verre enn som så... Lønna var omgjort til 75kr timen siden timeantallet var mer en 50 %. Det var nå på rundt 170 timer pr. mnd. Heller ingen overtid. Og lønna kom ikke, grunnet de nettopp hadde startet opp!?. Dette lofte de at de skulle ordne opp i. Noe de ikke gjorde i løpet av

den uka vi satte som frist. I mellom tiden ringte en som hadde to døtre som jobbet der. Hun ene fikk ikke lønn, hun andre fikk 9000 kr. for 160 timer. Han kunne også fortelle at maten de ikke fikk solgt ble frøsen ned og tint opp dagen etter på. Bedriften ble meldt til Arbeidstilsynet og til Mattilsynet. Ting bedrer seg men det går seint...

Onsdagen tilbrakte vi i Dalane område og etter en god frokost satte en gjeng turen til Sokndal, en til Moi og resten i Eigersund og Bjerkreims område. Her var det ikke så voldsomt mye galt foruten noen arbeidskontrakter (gjeng ganger nummer 1). Helt til vi kom til Moi. Hvor to fruer sto bak disken i en barnetøysbutikk. De hadde nettopp akseptert å gå ned 40 kr pr time og i år skulle de ikke få feriepenger. Da vi prøvde og komme i kontakt med daglig leder og eier viste det seg å være en advokat som fortiden var på ferie i Spania og henviste oss til sentralbordet... Butikken blir nå sannsynligvis avviklet... Ellers kom, tro det eller ei, Dalane Tidene bort og gav oss en halvside i papir utgaven. Avisen Agder var med i Sokndal og vi ble intervjuet på Nrk formiddagslokalen.

Torsdagen brakte oss til Sandnes og siden Aftenbladet hadde fått nyss i at Rogalands Avis skulle være med oss på fredagen møtte både avisa og Tv Vest (aftenbladet multimedia) opp til frokosten. De ble med den ene gjengen som skulle til Kongeparken samt saumfare Gjesdal. Under besøket i Kongeparken og på TV fikk vi satt daglig leder i en slik posisjon at lønna skal opp til vurdering og muligens opp. 62 kr er ikke mye og faktisk lavest i landet innenfor det tariffområdet!

Etter tips om dårlige tilstander på Subway i Stavanger tok vi turen til den nyåpna Subwayen i Sand-

nes. Betjeningen brast i gråt av både lykke og redsel. Og vi ble loset til det område overvåkningskamerane ikke kunne se oss.. Imellom tiden ringte sjefen flere ganger, noe han aldri hadde gjort før. De finner folk i fattigdom i øst Europa, lar de jobbe her i 3 mnd og nekter ny arbeidskontrakt slik at de ikke kan få arbeids og oppholdstillatelse. Og for at de ikke skal gjøre noe sprell er det ikke alle som får lønn eller den lønna de skal ha. Skiftplansordningen ble lagt ut på nett på søndagen for den på følgende uka og forandret etter dagsformen til daglig leder.

Fredagen kom vi til Stavanger og sammen med arbeidstilsynet skulle vi ned til Subway. Der fortalte de den samme historien. Men det som overasket meg mest var at Leif Egil og Erik som var med fra oss måtte sitte som tolker! De kunne nesten ikke engelsk. OG NÅ SNAKKER JEG OM DE FRA ARBEIDSTILSYNET! Og det skjema de opererer etter skulle jeg uten tvil klart og rodd meg vekk fra alle spørsmål! Tragisk! Ellers så fant vi folk på Narvesen som hadde jobbet siden 83 uten arbeidskontrakt og siste daglige lederen hun husket sluttet i 2005.. Overtid hadde hun heller ikke sett noe til i det siste. Handel og Kontor tok kontakt og fikk irttesatt Narvesen og ting ordnet seg.

Til avslutning spanderte LO Stavanger og Omegn pizza på Peppe's og hvor vi etterpå gikk bort til en av deltagerne og fikk smake på Bosnias sterkeste nasjonaldrikk av Aldin og Djenan som Handel og Kontor samarbeider med i Bosnia.

**Gleder meg allerede til neste sommer og uke 27!
Kurset blir 13 til 14. Juni. Sett av datoen allerede nå!**

Er det slik vi vil ha det offshore??

Av Truls Hugo Hermansen, Frode Johannessen og Maria Jacobsen.

Tør vi ta opp kampen for bedre offshore rotasjoner? Eller skal vi godta og fortsette med 2 – 3 og 2 – 4? Denne har vi hatt i ca 27 år.

Svaret er **NEI!!!**

Nei det er ikke slik vi vil ha det. Nei vi skal ikke godta noe som er ikke er bra nok for oss medlemmer.

JA!!! El & IT forbundet vil og skal tørre å ta opp kampen for en 2 – 4 rotasjon offshore, med full lønnskompensasjon. Vi må samarbeide med Fellesforbundet i denne kampen. Vi, oss, du og jeg, vet at tiden er nå inne. Dette kravet er overmodent for et gjennombrudd.

VI KREVER 2 – 4 ROTASJON OFFSHORE NÅ!!!!!!

LO Sommerpatrulje 2008

Av Kenneth Skog

Fra Bosniske LO var Djenan og Aldin med oss hele uka.

LO sommerpatrulje som avholdes over hele landet ble i år avholdt uke 36 i Rogaland.

Målet med sommerpatruljen er å besøke arbeidsplasser der det jobber ungdom, deltidsansatte og sommervikarer, her sjekker vi om de ansatte har det de har rett på ihht. Arbeidsmiljøloven, det være seg arbeidskontrakter, overtidsbetaling, pauser samt mye mer.

Fagforeningen stilte i år med 5 deltagere disse var Maria Jacobsen og Morten Fabrin fra Abel, Kenneth Skog og Leif Egil Thorsen fra Aker Elektro, Rolf Bersås Distrikt Rogaland og sist men ikke minst vår eminente fagforenings sekretær Egil Willy Kristensen.

I år hadde vi også med oss to organiserte ungdommer fra det Bosniske LO, Djenan og Aldin var med oss i hele uka for å utveksle erfaring og lærdom. (fikk og god oppfriskning i Engelsk og Tysk kunnskapen).

Årets sommerpatrulje startet mandag i Haugesund, Sauda og Sand. Tirsdag i Egersund, Bjerkreim og Dalane. Onsdag på Jæren. Torsdag var vi i Sandnes og vi avsluttet det hele i Stavanger på fredag. Samtlige steder hadde vi stand der folk kom innom for en prat om LO, forbundene og den jobben LO ungdommen utførte i nærområdet.

I Rogaland var vi innom ca 350 arbeidsplasser innen de forskjellige forbundsområder. Arbeidsgivere i Rogaland har forbedret seg en god del de siste åra når det gjelder å følge Arbeidsmiljøloven og gi sine ansatte det de har krav på, men det finnes enda noen som tror de kan gjøre som de vil.

Vi møtte ansatte som ikke hadde fått lønn på 3 mnd. noen hadde ikke fått overtidsbetaling og noen jobbet 10 timers dager 5 dager i uka uten pauser. Dette er GROVE brudd på loven så her ble Arbeidstilsynet satt på saken. Klassikeren vi alltid finner er mang- el på eller ufullstendig arbeidskontrakt.

Dette er en sak vi som regel fikser på stedet for de fleste arbeidsgivere har kontraktene liggende på kontoret, disse mangler bare underskrift for det har vært så "travelt" eller så har de "glemt"det.

For de som ikke har kontraktene klare kan de få en standard kontrakt av oss som er en godkjent kontrakt fra LO som vi kan fylle ut på stedet.

Ikke alle arbeidsgivere er like glad for å se oss og det fikk undertegnede oppleve i Sauda da vi skulle inn i en butikk for å snakke litt med eventuelle sommervikarer. Vi hadde ikke før kommet inn i butikken før vi ble kastet på dør og truet med at vedkommende skulle banke "liv skiten" ut av oss for her hadde vi ingen ting å gjøre.

Dette er heldigvis ikke daglig kost men litt rart er det jo når en arbeidsgiver oppfører seg på denne måten.

Alt i alt var dette en god og lærerik uke for alle som var med og dem som vi hjalp. De store flertall er glad for at vi gjør denne jobben og mener at dette er noe vi bør gjøre hele året. Personlig kunne jeg også tenkt meg

LO med sin paviljong fikk oppmerksomhet under årets sommerpatrulje.

at dette var noe vi gjorde flere ganger i året for det er enda rom for forbedringer hos mange arbeidsgivere.

TAKKER DE SOM VAR MED FOR EN KJEKK UKE OG HÅPER AT NESTE GANG ER DET FLERE SOM ØNSKER Å DELTA, DETTE ER EN VIKTIG OG LÆRERIK UKE.

HVA:

I 26 år har LO sendt ut sin egen sommerpatrulje som skal sjekke at sommervikarer har de arbeidsvilkårene de har krav på. Bedrifter over hele landet får besøk.

HVORDAN:

Frivillige medlemmer i LO kommer på overraskelsesbesøk for å snakke med ungdommer som har sommerjobb.

SJEKKER:

Arbeidskontrakt, tariffavtale, arbeidstid, pauser, lønn, overtid, feriepenger og lønsslipp.

RESULTAT:

På landsbasis er det avdekket lovbrudd hos 997 av 4588 bedrifter. Dette er 10 prosent mer enn i 2007. Mellom 350 og 400 bedrifter blir sjekket i Rogaland. Så langt er resultatene veldig bra.

MAKT:

LO har ingen myndighet til å kreve at bedriftene end-

rer på arbeidsvilkårene, men ved graverende brudd rapporteres det inn til arbeidstilsynet, kemnerkontoret eller til forbundet. I verste fall blir politiet varslet.

SKRIFTLIG KONTRAKT:

I denne skal lønn være bestemt, arbeidstiden og innlagte pauser skal komme klart fram.

OVERTIDSBETALING:

Hvis du er over 18 år, skal arbeidsgiver betale overtidstillegg til deg på minst 40 prosent av vanlig lønn hvis arbeidstiden din overstiger 40 timer i uken, eller 9 timer per dag.

OPPLÆRING:

Du har rett på lønn under opplæring.

FERIEPENGER:

Skal komme i tillegg til lønn og utgjøre minst 10,2 prosent av den samlede lønnen. Det er ulovlig å legge feriepengene inn i lønnen.

SYKEPENGER:

Hvis du har vært ansatt et sted i mer enn fire uker, har du rett på sykepenger hvis du blir syk.

SLUTTATTEST:

Du har rett på skriftlig sluttattest.

- AKKORDKURS -

2. - 4. SEPTEMBER 2008

Samarbeid med Agder

Av John Helge Kallevik

I samarbeid med fagforeningen i Agder ble det avholdt akkord kurs i Stavanger.

I forbindelse med akkordsatsingen har fagforeningen tatt mål av seg å avholde akkordkurs. Generelt akkordkurs for alle og såkalte mini kurs ute i anlegget eller på bedrift.

Den 2. til 4. september ble det avholdt et slikt kurs i Stavanger. Det var 8 deltakere og 2 kursledere.

Målet med kurset var å gjøre den enkelte deltaker kjent med avtaleverket, innsikt i akkordsystemet, del 1 (forutsetningene for akkord arbeid) og de enkelte prisene i akkordtariffen.

Gjerne det viktigste er hvordan en gjennomfører akkorden/anlegget.

Vi spurte enkelte av deltakerne hva de synes om akkordkurset:

Navn: Leif Gjertviksten ansatt i YIT Mandal.

Hvorfor meldte du deg på kurs? *For å lære akkord.*

Arbeider du akkord i dag? *Nei.*

Skal du i gang med akkordarbeid etter kurset? *Det er planen å komme i gang med akkord.*

Er det motstand eller oppfordring fra bedriften til å arbeide akkord? *I vår bedrift er det blandet holdning fra begge parter.*

Vil du anbefale flere til å arbeide akkord? *Ja.*

Vil det være aktuelt å invitere fagforeningen ut på byggeplassen før dere setter i gang med akkord? *Ja, fagforeningen er med som samarbeidspartner hele veien.*

Er det viktig å få hjelp av fagforeningen for å regne ut akkorden? *Ja det er veldig viktig.*

Har dere sett i gjennom akkordprogrammet forbundet har laget? *Ja litt.*

Hvilke tips vil du gi for å få til en god akkord? *Strukturer og ryddig arbeidsplass*

Navn: Robin Mossestad fra IPEC Kristiansand.

Hvorfor meldte du deg på kurs? *For akkord er en grei måte å tjene ekstra penger.*

Arbeider du akkord i dag? *NEI.*

Skal du i gang med akkordarbeid etter kurset? *Det er mulig.*

Er det motstand eller oppfordring fra bedriften til å arbeide akkord? *Ingen av delene.*

Vil du anbefale flere til å arbeide akkord? *Ja.*

Vil det være aktuelt å invitere fagforeningen ut på byggeplassen før dere setter i gang med akkord? *Ja.*

Er det viktig å få hjelp av fagforeningen for å regne ut akkorden? *Ja.*

Hvilke tips vil du gi for å få til en god akkord? *Vær nøye med føring av arbeid og forvent det uventede. Husk 07 avtaler!!*

Navn: Frank Hatlenes arbeider i Sønnico Stavanger.

Hvorfor meldte du deg på kurs? *Det var vel et forslag fra bedriften.*

Arbeider du akkord i dag? *Nei.*

Skal du i gang med akkordarbeid etter kurset? *Tja, får vel se ...*

Er det motstand eller oppfordring fra bedriften til å arbeide akkord? *Bedriften oppfordrer oss til å arbeide etter akkordtariffen.*

Vil du anbefale flere til å arbeide akkord? *Ja det vil jeg.*

Vil det være aktuelt å invitere fagforeningen ut på

Fra venstre: Egil Willy Kristensen, Arne Juliussen Sønnico Installasjon, Gaute Lunden Sønnico Kristiansand, Robin Mossestad ISS - PEC Kristiansand, Frank Hatlenes Sønnico Installasjon Stavanger, Raymond B. Stangenæs ISS - IPEC, Terje Manneråk YIT Mandal og Leif Magne Gjertviksten YIT Mandal.

byggeplassen før dere setter i gang med akkord? *Ja det vil det.*

Er det viktig å få hjelp av fagforeningen for å regne ut akkorden? *Deres kunnskaper er til god hjelp.*

Hvilke tips vil du gi for å få til en god akkord? *Alfa - omega er planlegging.*

Navn: Arne Juliussen ansatt i Sønnico Kristiansand.

Hvorfor meldte du deg på kurs? *Fordi vi arbeider etter akkordtariffen.*

Vi har avtalt et forskudd på 3 a + 22 %.

Er det motstand eller oppfordring fra bedriften til å arbeide akkord? *I vår bedrift er det en oppfordring til å arbeide akkord.*

Vil du anbefale flere til å arbeide akkord? *Prøv!*

Er det viktig å få hjelp av fagforeningen for å regne ut

akkorden? *Ja det er veldig viktig.*

Har dere sett i gjennom akkordprogrammet forbundet har laget? *Nei.*

Hvilke tips vil du gi for å få til en god akkord? *Planlegging og effektive medarbeidere.*

Kursevalueringen:

Deltakerne på kursene gir tilbakemelding gjennom en kursevaluering på kurslokaler, mat, kamerataften, kursinnhold, kursledere/forelesere og gruppearbeid.

Vi leser ut av denne evalueringen at stort sett er deltakerne fornøyd med det meste. Eneste litt negative tilbakemelding var første dag og hovedavtalen. Fagforeningen vil fortsette å ha hovedavtalen som tema. Grunnen til det er at det er gjennom den vi forplikter oss/bedriften gjennom avtaler. Da tenker vi på 07 avtaler og akkordseddel.

Ungdommen Taler

Hei alle sammen, høsten står for dør og et nytt kull med lærlinger trer nå inn på arbeidsmarkedet.

Håper derfor alle som nå møter nye fjes tenker tilbake til den gang de selv begynte i lære og tar de nye inn i varmen. Jeg vil også benytte anledningen til å ønske alle nyvervede medlemmer, spesielt alle nye lærlinger velkommen til «Verdens beste forbund», og derunder også til Rogaland Elektromontørforening, som forøvrig fyller 100 år til neste år. Så det er mye å se fram til!

Siden sist har det kommet tilbakemeldinger på at det skjer for lite for lærlingene, slike innspill synes vi er kjempeflotte og dette har vi tatt tak i. Det vil derfor bli arrangert et lærlingmøte på ENØK-senteret den 1. oktober for alle lærlinger innen elektrofagene på Haugalandet. Hør med tillitsvalgte om nærmere info. Det vil også komme et i sør fylket senere.

Ha en fin høst og «keep up the good work». Og kom for all del med tilbakemeldinger og innspill.

mob: 95230790
e-post: magnbrau@hotmail.com

Eller du kan / bør / må melde deg på Facebook gruppa EL & IT ROGALAND

Magnus Brautaset
Ungdomsrepresentant RELE

Mamma är bäst!

Jag var ute och gick med min 4 åriga dotter.

Hon plockade upp något från marken och stoppade det i munnen. Jag tog saken ifrån henne och sa till henne att inte göra så.

– Varför då, frågade dottern.

– För att den varit på marken och du vet inte vart den varit, den är smutsig och kan vara full av bakterier.

Då tittade min dotter på mig full av beundran och frågade;

– Mamma hur vet du allt sånt där?

Uh, jag var tvungen att tänka snabbt,

– Alla mammor vet sånt här: Det är en del av mammaprovet, det måste vi veta annars får vi inte bli mammor.

Vi gick vidare en stund och min dotter var tyst i 2- 3 minuter men hon tänkte mycket på mitt svar, så plötsligt sa hon,

– Nu förstår jag !!!! **Om man inte klarar provet då blir man pappa!**

– Precis, svarade jag med ett stort leende på läpparna!

Besøk på Mongstad

Av John Helge Kallevik

EL & IT Forbundet sine medlemmer var samlet til et spontant medlemsmøte i forbindelse med vårt besøk på Mongstad 3. og 4. september.

I forbindelse med vårt besøk på Mongstad hadde vi et lite medlemsmøte i brakke 13 B.

I møte var det medlemmer ansatt i Notech, Mudenia Elektro, Fabricom, Hytech.

Rundt 20 medlemmer var samlet.

Tom Barken fra Fabricom klubben orienterte om status i forbindelse med forhandlingene med bedriften, anleggsavtalen som var gjort og hvorfor ikke medlemmene fikk gå 12 – 16 eller 14 – 21 ordning. Han la ikke skjul på at det hadde StatoilHydro satt en effektiv stopper for ved å nekte å arbeide på søndagene. Det var stor diskusjon om rotasjon og gjennomføring om den. Blant annet reise til og fra anlegget. Mange måtte reise søndag og enkelte var ikke hjemme

før utpå lørdagen. Det ble vist til både anleggsavtale og godkjenningkriterier fra EL & IT Forbundet og LO. Den enkelte skal ha to hele helger fri og tapte timer skal ikke innarbeides ved å følge bedriftens reiseopplegg.

Det ble drøftet forholdet til de utenlandske elektrikerne som var pålagt å gå 4 uker på og 2 uker av. Dette er Randrigde fra Irland og Natural Resources.

I Irland er de ansatte medlemmer i TEEU (EL & IT Forbundets søsterforbund i Irland)

Det ble orientert om at det er 2 av disse medlemmene som av en eller annen grunn er demobilisert.

De fremmøtte på medlemsmøte var godt fornøyd med det gode arbeidsmiljø på anlegget.

Oslokonferansen

3 – 5. september 2008

Av: Therese Anita Holmen

Deltakerne på Oslo konferansen fikk også med seg demonstrasjonen mot regjeringens asylpolitikk.

***Vi var ca 70 tillitsvalgte i EL&IT samlet på konferansen.
Det var en veldig bra konferanse med bra program og flinke innledere.***

Peder M. Lysestøl som er sosialøkonom og førstelektor i samfunnsøkonomi ved Høgskolen i Sør-Trøndelag innledet om Velferdsstatens vilkår i en markedsstyrt økonomi.

Han startet med hvordan velferdsstaten er kjempet fram gjennom årene. De frie fagforeningene var med og kjempet fram for velferdsstaten, og for yringsfriheten og organisasjonsfriheten.

I 1930 årene var det 160 000 arbeidsledige, 34 000 av disse var fagorganiserte. I 1938 var det boligkrise, for det var da overbefolkning.

Før 1930 var de offentlige utgiftene under 10 %, i

1960 ca. 20 %, i 1990 ca. 50 %. Prosentene er ut fra BNP.

I 1930 årene brukte Det Norske Arbeiderparti Marx sosialistiske teorier. Arbeiderklassen og klassekampen presset fram sosialismen. Etter krigen var det ikke arbeidsledighet.

Dette er verdt å merke seg! 1910-1920 årene var det kjønnsdelt ute i arbeidslivet. Menn i lønnsarbeid, og kvinnene hjemme og ordnet huset. Før den tiden jobbet begge kjønn! De tok med seg hele familien med på jobb.

Velferdsstaten ble bygd gradvis, og det ble utdan-

net innenfor helse og skole. I løpet av 20-30 år ble velferdsstaten bygd. Det var enighet om en folke-trygd som skulle gjelde for alle, i 60 årene. Men nå, mange år etter har vi ikke råd til det som vi fikk til for 40 år siden!

Pensjonsreformen

Noen av oss påsto at det var stor usikkerhet knyttet til prognoser som gikk 50 år fram i tida, men ble blankt avvist. Regjeringas tall om antall pensjonister og størrelsen på den framtidige arbeidsstyrken ble tatt for sannhet. Da, tenkte vel politikerne, var det bare ett å gjøre: lojalt følge opp regjeringas plan for innstramninger.

Det mest dramatiske var vedtaket om en billigere folketrygd. I sommer har SSB laget nye befolkningsprognoser. Prognosene viser kraftige endringer i forhold til flere av de tidligere antagelsene. Mens Pensjonskommisjonen påsto at arbeidsstyrken i 2050 ville være på 2 664 000 personer sier SSB nå at den mest sannsynlig vil være på 3 428 000. På fire år er prognosen endret med 30 prosent! Dette er jo svært gledelig. Det fører blant annet til at det er nok folk å ta av når eldre omsorgen, helsevesenet og andre offentlige områder må bygges ut. SSB har nylig laget prognoser for velferdsstatens framtidige finansierings behov.

Det er svært mange faktorer som til sammen bestemmer den offentlige sektorens inntekter og utgifter. Mange av disse faktorene er svært usikre. Men dette ble underkommunisert da målet var å få igjennom pensjonsreformen. Nå har SSB fått nye tall for noen av faktorene, blant annet oljeprisene og befolkningens sammensetning. Disse nye tallene fører til helt nye prognoser for den offentlige sektorens inntekter og utgifter. I «Økonomiske analyser» 4/2008 viser forskerne at de offentlige finansene ser ut til å bli så mye sterkere enn tidligere antatt at for eksempel arbeidsgiveravgiften til Folketrygden kan fjernes helt innen 12 år. Deretter må avgiften økes noe, og først i

P G Salomonsen, Jan Refsnes og Øivind Wallentinsen på Oslokonferansen.

Historiker Harald Berntsen om "Arbeiderbevegelsen: Tilbake til start?"

2050 må den opp på dagens nivå. SSB har valgt å vise hvor mye arbeidsgiveravgiften kan reduseres. Det kunne vært interessant også å se på virkningene av å fjerne skatt for alle med inntekt under 150.000 eller av å øke kommunenes inntekter med for eksempel 10 %. De nye prognosene viser at ansvarligheten likevel ikke er så ansvarlig!

En god tommelfingerregel er at når makthaverne presenterer prognoser legger de inn de gunstigst mulige forutsetningene. Vi er nå på vei inn i en lavkonjunktur. Det er stor usikkerhet i verdensøkonomien. Det kan skape usikkerhet og pessimisme. Peders påstand er at det ikke bare er faglighet som gjør at norske prognoser for lavkonjunktoren er at Norge i liten grad vil bli påvirket av de dårlige tidene.

Hva er de politiske konsekvensene av de nye prognosene og analysene? Den viktigste konklusjonen er at pensjonsreformen er vedtatt på feil grunnlag. Derfor må fagbevegelsen og opposisjonen kreve at alle planer og reformer basert på de feilaktige prognosene må stanses!

Historiker Harald Berntsen om "Arbeiderbevegelsen: Tilbake til start?"

Hundre år etter at den første landsomfattende kollektivavtalen ble inngått sier NHO at nå er det er nok. Fagbevegelsens framtid er uvis, mener historiker Harald Berntsen. NHOs strategiske mål og ikke særlig godt skjulte ønske om å gjøre fagbevegelsen til en saga blott, er viet mye oppmerksomhet i Berntsens pamflett. Han hevder at argumentasjonen i dag er den samme som i 1907: kollektivavtaler er en ulempe i den internasjonale konkurransen. Av nyere dato er argumentet om at fagbevegelsen er et gammeldags fenomen, uten livsrett i en globalisert verden. Det eneste alternativet er faglig solidaritet over landegrensene, mener Berntsen. Han er svært opptatt av Fremskrittspartiets framvekst: Carl I. Hagen, Siv Jensen & co nesten i stand til å innta ethvert standpunkt som vil innbringe økt opplutning – unntatt ett: Å anerkjenne klassemotsetninga mellom arbeidere og kapitalister – og dermed klassekampen mellom disse – i det moderne kapitalistiske samfunnet.

Oslokonferansen 2008

Av: Trond Sæle

Det var nok engang et spennende og aktuelt program på årets Oslo konferanse med proffe innledere som virkelig åpnet øynene på 70 El & IT tillitsvalgte samlet i festsalen på Håndverkeren.

Med saker som ”fri flyt i EU og EØS – velsignelse eller forbannelse for velferdsstaten?”, ”velferdsstatens vilkår i en markedsstyrt økonomi”, ”tilbake til start – fagbevegelsens politiske og ideologiske utfordringer” bl.a., fikk mange av oss en aha-opplevelse som gikk kaldt nedover ryggen på oss. Innledernes analyser, og ikke minst konsekvensanalyser, var virkelig skremmende og opprørende! Er kapitalinteressenes arbeid for å knekke velferdsøkonomien for så å erstatte denne med markedsøkonomi uten velferdsstat kommet så langt? Hvorfor har ikke en rød-grønn regjering i større grad reversert denne utviklingen, men tvert imot, ved enkelte reformer bidratt til å svekke velferdsstaten?

Peder Martin Lysestøl, lektor i samfunnsøkonomi, viste oss hvor kjempeviktig det er med kollektive avtaler for alle lønsmottakere, for å bevare velferdsstaten. Han minnet oss samtidig om at velferdsstaten er kjempet frem og kan tapes til markedskreftene. I 100 år med kapitalisme, 1850 – 1950, var det trange kår for arbeiderklassen. I 1950 begynte arbeidet med å utforme velferdssamfunnet. Det ble etter hvert innført kollektive reformer som husbanken, helsevesen, skolevesen, osv. som var gratis for alle.

”Kapitalismen er et altfor usivilisert system for vår tid”, hevdet økonomer i 1960.

Pensjonsordningen ble endelig innført i 1965. Offentlig sektor og private forbrukere måtte ha økonomi til å kunne ”kjøpe unna” for industriens økte produksjon. Dette måtte balanseres med økte skatter til staten og økte lønninger og dermed økt kjøpekraft for lønsmottakerne.

Velferdsstaten er ikke en utgift, men en investering i fremtiden.

Næringslivet trenger ikke velferdsstaten i like stor grad som før, fordi de handler mer med utlandet og er ikke lenger så avhengig av et hjemmemarked med høy kjøpekraft. Samtidig er lønsmottakere mer og mer avhengig av velferdsstaten pga. presset husholdningsøkonomi.

Alle velferdsordninger står under press i dag da fagbevegelsen ikke lenger er så sterk som for 50 år siden, men fagbevegelsen er den eneste motvekt til markedskreftene og må ta klar stilling – bare det

*Demonstrasjon.
Regjeringen
bryter asylbarns
rettigheter!*

kan gjenopprette og bevare velferdsstaten!

Vi som var på Oslokonferansen støttet opp om denne demonstrasjonen.

Regjeringen har lagt fram 13 tiltak som skal bidra til å begrense asyltilstrømmingen til Norge.

De 13 forslagene innebærer blant annet å gå bort fra automatisk beskyttelse om du kommer fra krigsherjede områder, vilkår om at referansepersoner som har opphold på humanitært grunnlag, må ha fire års utdanning eller arbeidserfaring i Norge for at det skal kunne innvilges familiegjenforening eller etablering og hurtigere saksbehandling.

Alle asylsøkere, også barn, har krav på en individuell vurdering av saken sin. Det sier seg selv at barn har liten eller ingen mulighet til å bidra med å avklare sin identitet, og de burde derfor ikke rammes av tiltak som vil gi saksbehandling dersom asylsøkeren ikke er behjelpelig i identitetsavklaringen. Regjeringen vil innføre såkalte ”hurtigløp” for søker grupper hvor flertallet får avslag. Dette bryter klart med Barnekonvensjonen artikkel 2, som beskytter barn mot statlig diskriminering. Dette tiltaket legger til rette for å gi noen etniske folkegrupper kortere behandlingstid og dårligere saksbehandling enn andre.

Det er også et opprop hvor en kan signere dersom en er imot en strengere asylpolitikk for barn. Vi sier nei til de 13 tiltakene som har som hovedformål å stenge flere ute av landet. Norge er verdens rikeste land, vi har råd og plass til å slippe inn mennesker som flykter fra krig, nød, sult eller andre desperate situasjoner som får mennesker til å flykte fra hjemmene sine. Vi ønsker tvert imot en mer liberal asyl- og flyktningpolitikk som tar vare på mennesker med et reelt beskyttelsesbehov.

Arbeiderpartiet må ALDRI konkurrere med Frp om å ha den strengeste asyl- og flyktningpolitikken.

Skriv under her:

<http://www.opprop.no/opprop.php?id=jatilasyl>

3 år med Rød – Grønn Regjering

Av Roald Clausen og Kjell Levik

Etter tre år med Rød-Grønn Regjering er resultatet regjeringen har levert ikke godt nok.

Det private konsumet øker i forhold til det offentlige. Årsverkene blir brukt på privat sektor, mens det offentlige vedlikeholdet bygges ned. Stoltenberg regjeringen lovet å holde samme skattenivå som i 2004, dette har resultert i at midler til offentlig sektor har stagnert.

Regjeringen bør endre skattepolitikk, øke skatten

slik at vi igjen får nok midler til økt velferd og helse.

Det Regjeringen har oppnådd i denne perioden er å reversere angrepet AML, skape flere arbeidsplasser og fått flere hender inn i eldreomsorgen. Skal Regjeringen få ny tillit ved neste Stortingsvalg må de levere bedre på Helse/Skole/Utdanning, samt billigere boliger for studenter og førstegangskjøpere.

UNGDOMMEN

– hvordan skal man engasjere?

Skrevet av: Hans Christian Nøland, Rønning Elektro A/S

Jeg kommer nettopp fra Oslo konferansen som gikk utover 3 dager. Det var 3 lærerike dager, som jeg mener alle medlemmer skulle fått deltatt på. Her får du virkelig innsikt i hva som skjer i den politiske verden og fagbevegelsens arbeid. Ut i fra konferansen velger jeg å skrive litt om at vi har ett ansvar for å få ungdommen med oss.

Ungdommen har ett ansvar, ett ansvar om å videreføre ett godt fundament. Men hvordan skal vi gjøre dette uten at ungdom engasjerer seg?

Ungdom i dag er i datamaskinens verden. Jeg føler at ungdom i dag ikke følger med på samfunnsrelaterte saker. Og hvordan skal vi da engasjere? Ungdom i dag er bedre på data enn for en del år siden, men hva skal vi med det, når de ikke kjenner til virkeligheten.

Noen har det i seg, for noen er politikk intressant. Mens for mange flere er det slik at de venter og håper og tror at andre skal ordne opp. Er det slik vi ungdom vil ha det? NEI

Jeg sier ikke at ungdom i dag ikke har meninger. Men ja, jeg vet at for mange ikke engasjerer seg i samfunnsrelaterte spørsmål.

Jeg har truffet en del ferske læregutter, og spør dem hver gang om de har hørt om fagforeningen, og hva arbeid vi utfører. Svaret er NEI. Det er ingen fokusering på dette i videregående skole. Jeg husker selv da jeg gikk på skolen. Vi hørte ingenting da heller. Men straks jeg kom i lære ble jeg tatt fatt i og informert om fagforeningen.

Min mening er at man på ett tidligere tidspunkt må ta for seg ungdommen. Man må rett og slett "kapre" dem allerede på grunnkurs i den videregående skolen. Det vil resultere i at man får "kapre" dem som faller utenfor når de kommer i lære. For vi har nok av fagforenings klubber rundt omkring som ikke er flinke nok til å fortelle nye læregutter/jenter om fagforeningens arbeid. Følgende som vil skje da, er at ungdom allerede da de kommer i lære vil ha synspunkter og komme med innspill på fagforeningsarbeid.

Dette kan skje på en svært enkel måte: Det kan være å stille seg opp i en skolegård med boller og brus, med en "stand" med hauger på informasjon. Men det er selvsagt nødvendig å ha en eller to bak dette som kan det de snakker om. Som kan svare på spørsmål fra elevene.

Til slutt er det meget viktig å tilføye, at viss man vil videreføre det gode fagforenings arbeid er det viktig å få ungdommen med seg. Fagforeningsklubbene rundt om i landet har ett ansvar om og inkludere ungdom. La dem delta i lokale lønnsoppgjør. Og sist og ikke minst, arrangerer møter der alle får vite hva det jobbes med.

Kanskje velger noen å engasjere seg mer?

Olje & Anleggskonferanse 2008

Redaksjonen i Samleskinnen fikk deltakerne på forbundets olje og anleggskonferanse til å skrive litt fra de forskjellige temaene og har satt inntrykkene sammen her!

Deltakerne fra Rogaland Elektromontørforening: Kai Christoffersen, Leif-Egil Thorsen, John Helge Kallevik, Kristian Stensen, Magnus Brautaset, Maria Jacobsen, Tom Viktor Knudsen, Jan Magne Djuvpvik, Joakim Kristoffersen, Kenneth Skog, Terje Hansen, Rolf O. Olsen og Truls Hugo Hermansen.

Konferansen ble holdt i Bergen den 10 til 12. september i altfor godt vær enn hva Bergen pleier å vise frem. God stemning, gode debatter og innledninger, og mye godt arbeid i gruppeoppgavene gjorde konferansen til en svært god konferanse som alle de 60 deltakerne kunne være fornøyd med.

Av de store sakene så var de viktigste: Tariffpolitisk beretning av Trond Løvstakken, evaluering av tariffoppgjøret 2008 av forbundsleder Hans Felix, Utfordringer i fremtiden av Jan O Andersen.

Av eksterne innledere så var Helge M Andersen fra seksjon EL-sikkerhet BKK NETT invitert til innledning om erfaringene til tilsynet om arbeid på elektriske anlegg.

Stig Øyen, seniorinspektør i Arbeidstilsynet i Oslo om tilsynets arbeid mot sosial dumping.

Jarle Jæger, daglig leder av Haugaland og Sunnhordland opplæringskontor om opplæringskontorenes

fokus på faglige kvalifikasjoner. Morten Mjeldheim, daglig leder av opplæringskontoret for elektrofag (OKEL).

Av andre store viktige saker var naturligvis debatten om 14-28 rotasjon viktig. Denne saken var det mange som hadde meninger om og det ble tydelig at samtlige deltakere kommer til å være med å sloss for bedre rotasjonsordninger. Her er vi i samme situasjon som

Fellesforbundet og det har vært samarbeidsmøter på saken som blir viktig i kommende tariffoppgjør.

Kristian Stensen på talerstolen med godt innlegg om rotasjonsordninger offshore

Elektrofagkompetansen helt ute av kontroll?

Av John Helge Kallevik

Til dette punktet holdt Helge Andersen fra BKK innledning.

Andersen er tilsynsleder i DLE, Det lokale El Tilsyn i BKK. I DLE hos BKK er det 22 årsverk. De har et tilsynsområde fra Sogn og Fjordane til Husnes i Sunnhordland. De har tilsyn hos 42 installatører hvert år, ca 1000 anlegg pr år. De gjennomgår intern kontrollen, verktøy og forholdet til forskriftene.

Han gikk gjennom ”feil prosenten” i anleggene som kun under tilsyn. Det var 86 % feil på anleggene. To av avvikene var direkte farlige og kunne utvikle seg til brann.

Andersen viste en del bilder som viser feil installasjon og var direkte brudd på forskriftene. Han kunne ikke se forskjell på anlegg utført av norske og utenlandske fagfolk. Han kunne registrere at det var mindre utenlandske elektriskere i tilsynsområdet nå enn før.

Krav om re-installasjon:

Elektrisk materiell får en kjøpt overalt. Det må bety at ufaglærte kjøper utstyr, monterer selv eller får en av våre medlemmer til å montere. Det betyr at eier ikke sitter med samsvars erklæring.

DLE kommer på inspeksjon og forlanger samsvarserklæring av kunden.

Hvis det ikke kan dokumenteres hvem som har utført installasjonen kan DLE forlange re-installasjon. Andersen utfordra oss alle, fagforeninger, installatører og fagarbeidere om ikke kontrollere og gi samsvars erklæring til kundene uten å ha gjort installasjonen selv.

Andersen mente at fagarbeiderne trenger påfyll og vedlikehold av kompetansen. Dette selv om feilprosenten på anlegg har gått ned.

Av deltakerne vedrørende elektrokompetanse

Våre deltakere merket seg at opplæringen har fått for lite fokus. Det er mange feil på anlegget

pga dårlig kompetanse og tidspress. Det er også for enkel tilgang til elektromateriell for ufaglærte som for eksempel pusser opp sitt hjem.

Kompetanse kravet er satt, men dette følges ikke opp blant annet pga fravær av erfarne montører.

Fokuset på opplæring blir litt og litt ”sveket” da opplæringen på mange bedrifter er for ensidig, og gjør at mange montører har mistet yrkesstoltheten!

Feil på anlegg har med inn og utleie å gjøre, da montørene ikke har tilhørighet. Neste jobb er de på arbeid ett helt annet sted i landet.

Det er ikke bra at elektromateriell på REMA og lignende som skaper ”falske” montører.

Av deltakerne vedrørende arbeidstidsordninger på land

Arbeidstidsordningene var bra på bygging av petrokjemianleggene som ”Snøhvit og Ormen Lange.”

Sliter nå på de fleste prosjekter pga LO sine krav til 33,6 timers uke, kontra 35,5 som var på Snøhvit og Ormen Lange. Dette liker arbeidsgiverne med NHO i spissen dårlig og er blitt en prinsippell sak.

Nå blir det spennende å se resultatet i arbeidsretten. Som kjent så har NHO stevnet LO for brudd på tariffavtalen på dette området mellom Fellesforbundet og Norsk Industri.

Samarbeide med Dansk EL Forbund

Av John Helge Kallevik

Det har over mange år vært et godt samarbeid med Dansk EL Forbund.

Mange danske elektrikere har vært og er på oppdrag i Norge.

Danske overenskomster gjelder innen landets grenser. Behovet for tiltredelsesavtale er viktig for våre danske venner på arbeid i Norge. De skal gå på Landsoverenskomsten, anleggsavtalen og gå samme arbeidstidsordning.

Over mange år har det vært et godt samarbeid mellom EL & IT Forbundet og Dansk EL Forbund. Ole Klarskov, i Dansk El Forbund, har hatt ansvaret for tiltredelsesavtaler frem til for ca et halvannet år siden. Nå er det Ole Thue Hansen som har dette ansvaret. De har overlappet hverandre siste halvannet år med tiltredelsesavtalene og de sakene som kommer av brudd på tiltredelsesavtalen.

Dansk EL Forbund fremforhandler tiltredelsesavtale med bedrifter i Danmark. Det betyr at den danske bedriften forplikter seg til å følge Landsoverenskomsten for elektrofagene, anleggsavtalen og søke og få godkjent arbeidstidsordningen for anlegget.

Fra tid til annen oppdages bedrifter som ikke har slik tiltredelsesavtale. Da får den danske bedriften anledning til å rydde opp i sitt forhold til Dansk EL Forbund. I henhold til LOK § 16 og § 17 skal det lages avtale for innleie. En forutsetning er at de har ordnede lønns og arbeidsforhold, les tariffavtale (tiltredelsesavtale).

Dansk EL Forbund har krevd tiltredelsesavtale med Helan Services. Foreløpig har ikke Helan Services laget en slik avtale. I følge Dansk EL Forbund skal det være et møte i nær fremtid for å få på plass en slik avtale.

Det er viktig for oss som forbund og for de medlemmene det gjelder at en slik tiltredelsesavtale er på plass. Da kan en med Landsoverenskomsten i hånden kreve det en har krav på. Dette sikrer oss at bedriften følger norske lønns- og arbeidsvilkår.

SenCon

SenCon har ved flere anledninger vært i Norge på oppdrag, senest i fjor på Karmsund Maritime. Bedriften har tiltredelsesavtale med Dansk EL Forbund. De har ved flere anledninger brutt avtalen og har blitt stevnet for retten og Dansk EL Forbund har fått igjennom kravet sitt på flere hundre tusen på vegne av sine medlemmer.

På nytt har SenCon brutt avtalen og igjen vil det bli fremsatt krav på vegne av medlemmene. Denne saken er ennå ikke klar.

Oppfordring til oss alle:

Ta vel i mot våre danske venner, få bekreftet skriftlig tiltredelsesavtale, signert avtale på at firma følger anleggsavtale og få dokumentasjon på at de har godkjente rotasjonsordning.

Ole Thue Hansen og Ole Klarskov fra Dansk El-forbund.

Olje & Anleggskonferansene:

Forbundets Olje & Anleggskonferanse avholdes årlig. Dansk EL Forbund deltar som gjester på konferansene. I år deltok både Ole Klarskov og Ole Thue Hansen. Ole Thue Hansen orienterte oss om arbeidet med tiltredelsesavtalene og de saker de har mot de danske bedriftene som

har tiltredelsesavtale. Og de bedriftene som til nå har nektet å skrive under slik avtale.

Sakene mot danske bedrifter:

Scan Con:

Det er gjort krav om en konsernavtale med Scan Con. Dette kravet er gjort for at tiltredelsesavtalen skal gjelde uavhengig hvilket Scan Con selskap medlemmene er ansatt i.

EU Montage:

Her er det ingen tiltredelsesavtale. Det er her oppdaget urimelige ansettelseskontrakter.

Helan Service:

Helan Service ønsker ikke å inngå tiltredelsesavtale.

Globel A/S:

Sak vedrørende ansettelseskontrakter og arbeidstidsordninger. Spørsmålet om de skal ha overtid utover det som er nedfelt i ansettelseskontrakten.

SenCon:

Krav er fremsatt. Kravet lyder på rundt 700.000,-.

Ulovlig overtidarbeid

Hos NSI i Haugesund jobber arbeiderne overtid, men overtidsbetaling får de ikke.

Fra Nettverk, av Tri D. Nguyen.

NSI er en bedrift som tilbyr blant annet ingeniørarbeid og fabrikkasjon innen marine og offshore, bygg og anlegg. Arbeiderne jobber i rotasjon, eksempelvis 14 – 21, der de er 14 dager på jobb, etterfulgt av 21 dager fri. Alternative rotasjonsordninger er 12-9, 12-16 eller 4-3. Mange som går i slike rotasjoner, jobber også i sine friperioder fordi bedriften har behov for ekstra arbeidskraft. De tar altså fra sin fritid, men får ikke overtidsbetaling.

– Bedriften ser på ekstrajobbingen som frivillig, og nekter å betale utover normal timelønn. Men man skal ha overtid for slik jobbing. I alle fall skal vi ha god informasjon om at det ikke vil bli betalt ekstra, noe som ikke ble gjort i begynnelsen. Da tok folk på seg ekstravakter i den tro at det var overtid, og så først at de var blitt lurt når lønnslisten kom, sier Østvold

Utbredt

Dessverre er ikke eksemplet fra NSI enestående. Ifølge John Helge Kallevik fra EL & IT i Rogaland, er dette et utbredt problem i offshore- og entreprenørbransjen.

– Det er råttenskap som må bort, raser Kallevik, som er mildt sagt sjokkert over måten arbeiderne ved NSI blir behandlet på. Dette strider mot tariffavtalen, og også mot loven. I overenskomsten heter det at alt arbeid utover vanlig arbeidstid er overtid. Dette er per definisjon overtid. Jobbing i fritiden skal kompenseres og lønnes deretter – med overtidsbetaling, sier Kallevik bestemt.

Han påpeker at alle arbeidsgivere ifølge overenskomsten er pålagt å lage detaljerte arbeidsplaner slik at man lett kan se når man skal jobbe og når man skal ha fri.

– Det blir altfor enkelt å si at dette er frivillig og at man dermed ikke skal få overtidsbetalt. Det er ikke noe som heter frivillig overtid, ingen vil vel jobbe på fritiden. Noen har kanskje behov for ekstra penger og vil jobbe ekstra, men det er ikke det samme som å jobbe frivillig. Jobben skal være mest mulig forutsigbar, og dersom den ikke er det, skal det kompenseres for i form av lønn. Uforutsigbare arbeidstider går hardt utover for eksempel familielivet, sier Kallevik.

Pålagt jobb

Han synes også det er en dårlig løsning at bedriften ringer direkte til arbeiderne når de har fri, selv om dette ikke skjer så ofte lenger. Han tror at det oppstår et press, nærmest pålegg i slike situasjoner.

– Arbeideren står alene og det er vanskeligere å si nei, i hvert fall hvis det frister med ekstra penger. Mange er også lojale til sine arbeidsgivere, andre frykter for å ikke få muligheten til å jobbe ekstra senere, sier Kallevik, som anbefaler klubben hos NSI, og andre klubber med samme problem, å ta ut tvistesak mot arbeidsgiveren.

Klubbleder Øystein Østvold er enig i at bedriften ikke kan fortsette slik som i dag, og klubben har da også informert medlemmene om deres rettigheter.

– EL & IT har hjulpet til med å se på årsoppgjøret, vaktplaner og lønnsplaner, og de har også tolket lover og regler. Konklusjonen er klinkende klar: Arbeiderne har ikke fått overtidsbetaling for jobbing utover et årsverk. Nå må vi sette foten ned. Våre medlemmer har begynt å skjønne at dette er urettferdig, og mange sier nei. Men vi har tilfeller der de ansatte selv ber bedriften om arbeid i friperiodene fordi de trenger litt ekstra penger. Men da får de altså ikke overtid. Og så gjelder det også å få ikke-medlemmer til også å takke nei til slik jobbing, sier Østvold som er leder for en klubb med 37 EL & IT-medlemmer.

– Vas

Daglig leder i NSI, Leif Magne Nordbø, stiller seg uforstående til kritikken fra EL & IT.

– Dette er bare vas og et problem jeg ikke kjenner meg igjen i. Vi følger tariffavtalen og har alt på det rene. Vi har i samarbeid med de tillitsvalgte og EL & IT satt opp en rotasjonsplan som alle har godtatt.

Han innrømmer likevel at det har skjedd at NSI har hatt arbeidere som har jobbet utover normal arbeidstid, uten å få overtidsbetaling. Men det skal visstnok ha vært helt uproblematisk.

– I de tilfellene hvor enkelte arbeidere selv har kommet til oss for å få seg noen ekstra turer offshore, har vi satt oss ned og gjort avtaler på forhånd. Da har de ikke fått overtidsbetaling, sier Nordbø.

Munnkurv

Nettverk har forsøkt å komme i kontakt med NSI-medarbeidere for å få deres synspunkt på denne saken, men ingen vi stå fram fordi de ikke vet hvordan ledelsen vil reagere.

– At arbeiderne ikke vil stå fram og si at de skal ha overtidsbetaling for overtidarbeid i frykt for represalier fra ledelsen, vitner om ugler i mosen. Det bare understreker mistanken min ytterligere om at flere føler seg mer eller mindre presset, sier Kallevik.

Halvårsmøtet

Av Trond Sæle, nestleder Rønning Elektro klubben.

Rønning Elektro Klubben avholdt sitt halvårsmøte

12. sept. på Lagårdsveien 124.

24 medlemmer stilte, mer eller mindre på tiden, ?, og saklisten som inneholdt poster som, tjenestedirektivet, lønnsoppgjøret, HMS – saker, innleie, regnskaper, akkordsatsing og § 9 – møter, ble gjennomgått med god respons fra de fremmøtte.

Mange medlemmer fikk åpnet øynene for omfanget av saker vi som tillitsvalgte arbeidet med, samt viktigheten av at vi lykkes. Det var

viktig for oss som tillitsvalgte å få medlemmene til å forstå at den kraften vi alle til sammen utgjør, ikke bare har betydning for våre lønns- og arbeidsforhold i bedriften, men at vi sammen med andre organiserte også er med på å forme samfunnsutviklingen.

Vi avsluttet møtet med utlodning, mat og forfriskninger og det var i grunnen da det begynte. . . !

SUDOKU nr. 3-2008

Vi har tidligere spurt om vanskelighetsgraden er passelig uten den helt store responsen. Det er i snitt ca 10 innsendte oppgaver og vi håper flere ønsker å være med i trekningen om skrapelodder. Gi oss gjerne en tilbakemelding på vanskelighetsgrad og om det er kryssord eller sudoku dere ønsker.

Rett løsning sendes innen den 25. november 2008 til Rogaland Elektromontørforening, Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger.

Ditt navn og adresse:

Telefon/mobil: _____

Vinneren av Sudoku i Samleskinnen nr. 1-2008 ble: Roar Thomassen, Røsslyngveien 25, 4332 Figgjo.

		3		1			7	
4	5		3				8	
								3
			2	6		5	9	
3			9		1			6
	6	2		8	4			
5								
	9				7		5	1
	4			5		9		

Gode råd for forebygging av konflikter

Av: STAMI

Konflikter på arbeidsplassen varer lenge, og det anslås at en gjennomsnittlig lengde på arbeidsplasskonflikter er tre år. Hva kan man gjøre for å forebygge slike konflikter på arbeidsplassen?

Det finnes en rekke tiltak man kan gjøre for å forebygge konflikter, og ofte er det kun enkle grep som skal til.

Arbeidsmiljøet har stor betydning

Det viktigste er å jobbe systematisk med å skape et godt arbeidsmiljø der man har jevnlig møtefora hvor arbeidsmiljøet diskuteres. Konflikter har mindre grobunn i kulturer hvor man aksepterer at mennesker er ulike, har ulike synspunkter, evner og arbeidskapasitet. Det er videre vik-

tig å skape en kultur som aksepterer uenighet og diskusjon om sak, og hvor personangrep eller latterliggjøring av andres argumenter ikke aksepteres.

Ledelsens rolle

For å takle uakseptabel adferd, bør ledere ha kompetanse i konflikthåndtering. Det er viktig å utarbeide prosedyrer for hvordan trakassering skal forebygges, og hvordan konflikter skal håndteres om de oppstår. I tillegg er det viktig å opparbeide gode samarbeidsrelasjoner mellom ledelsen og ansattes representanter. Det bidrar til åpenhet, trygghet og erfaring i å håndtere konflikter på en konstruktiv måte.

Aktiviteter 2008

Det skjer veldig mye i foreningen og det hender at møter / konferanser blir arrangert med kort varsling fordi det har skjedd en spesiell utvikling i saker som krever hastebehandling.

De aller fleste aktiviteter blir lagt ut på fagforeningens sin hjemmeside, men dessverre er det svært få som har meldt seg på varsling om nyheter der!

Alle tillitsvalgte burde være registrert slik at nyhetene som legges ut også kommer som link på E-post til deg. Alle medlemmer burde ha en stor egeninteresse av å få nyhetene så tidlig som mulig, også kursinvtasjoner. Gå inn på Rogaland Elektromontørforening sin hjemmeside og registrer deg på: <http://www.rele.no/> Du kan registrere deg ved å klikke på ”abonnere på nyheter?”

- Styremøte i Rogaland Elektromontørforening den 16 og 17. oktober.
- EL&IT Forbundets HMS konferanse på Gardermoen den 20 og 21. oktober.
- LO Olje & Gass utvalg, Årskonferanse i Stavanger den 29 og 30. oktober.
- Halvårsmøte Rogaland Elektromontørforening den 10. november.
- Halvårsmøte Distrikt Rogaland den 25. november.
- Julemøte i Haugesund den 28. november.
- Julemøte i Stavanger den 5. desember.
- Landsstyremøte den 10 og 11. desember

Dette er en liten oversikt over de viktigste aktivitetene som er i nærmeste fremtid. Høstens program vil vi komme sterkere tilbake til.

“DJEVEL ØYA” STORD

Stord er ikke verdens navle, (selv eg må innrømme det) men det er en utrolig fin øy, og en fin plass og bu. Stord har som alle vet vært kjent som SOMMER ØYA STORD, og en plass for stor industriell skaping. En har i år rekke produsert båter og de største oljeplattformene i verden. I skrivende stund holder en på med to av verdens mest avanserte rigger.

Dette arbeidet har en ikke klart selv, en har måtte leie inn mye arbeidskraft fra andre bedrifter i Norge så vel som utlandet.

For et par år siden var det “tomt” på verftet på Aker Stord, men da bygget Aker ut anlegga på Melkøya og Ormen Lange. Stort sett alle ansatte i Aker på Stord var på reis.

Og hva ordning reiste vi på da? Jo vi hadde 14 produktive dager på anlegget, mens vi hadde 21 herlige dager hjemme med familie og venner til å hvile ut og samle krefter til ny økt på anlegga.

Ordningen var en stor suksess både for prosjekta, de som reiste og ikke minst familien. En hadde og muligheten til et sosialt fungerende liv. Begge anlegga hadde og stor grad av innleie, da både fra Norge og utlandet. Alle som arbeida for AK hadde da samme arbeidsrotasjon.

Så tilbake til “djevel øya” Stord. For det er dette innleid arbeidskraft kaller vår sommer øy, og min heimplass. Dette er både trist og leit.

Her blir norske arbeidere tilbudt en arbeidstid med 12 dager på, borte fra hjemmet, med kun 9 dager fri, som blir kalla “skilsmisse ordningen” (og fra leder på AKER).

Kommer en fra andre land så må en være her 28 dager før en får reise heim til sine kjære, da med kun 14 dager hjemme. (Dbbel skilsmisse ordning??) Noen (innleide til AEL) må være her 19 dager, med kun 9 dager hjemme, trøsten her er jo at det er av “såkalt egen fri vilje.”

Det er nå ca. 2000 innleide til Aker på Stord. Det er mellom 1000 og 1500 som har fri fra lørdag for/ettermiddag til mandag kl. 0700. Dette har Stord samfunnet fått merke, med fyll, bråk i hager, stjeling i butikker og frykt for å gå ut om kveldene.

H6 riggene har hatt store utfordringer, der levering er utsatt flere ganger. Dette skyldes nok flere forhold, men dårlig produktivitet, høyt sykefravær, ekstrem høy “turn-over”, og dårlig trivsel er nok noen av årsakene.

Dette skyldes ene og alene arbeidstidsordningene, som har vært en hard nøtt å knekke. Dette er ikke første gang en har hatt slike utfordringer på Aker Stord, men muligens siste gang? Aker har fått nytt navn, nå er det Aker SOLUTIONS som gjelder.

Det første prosjektet som Aker Solutions skal bygge her på Stord, er Gjøa. Utfordringen står nok i kø også her, med en høy innleie grad og en ny nøtt å knekke. Men nå har en muligheten til å vise at Aker SOLUTIONS også kan knekke denne nøtten.

Eg har bare et ønske, og det er at alle som reiser fra Stord og Aker Solutions, skal ønske å komme tilbake. Og det gjør heller ikke noe at også tilreiste arbeidere starter og omtale øya for SOMMER ØYA STORD.

Dette kan en få til om en tilbyr reisende arbeider det en selv ønsker og har gått på når en er på reiseoppdrag. PS!! Flere bedrifter deriblant Aibel i Haugesund tiltrekker seg gode fagfolk, da også fra Aker (ikke innleie). Dette pga arbeidstids ordninger som tilbys.

Mvh

Roar Kyvik

Ansatt i Aker Solutions, og bosatt på sommerøya Stord.

Uttalelse fra Olje- og anleggskonferansen 2008

Arbeidstidsordninger/rotasjonsordninger

EL & IT Forbundets medlemmer som har arbeid med nattkvarter utenfor eget hjem, har alltid vært, og er, opptatt av å bedre vilkårene for den tiden arbeidstakerne er i arbeid, dette for igjen å kunne få mer fritid hjemme med familien. Det har vært tatt i bruk ulike midler (markeringer, aksjoner m.m.) for å bedre forholdene, noe som også har kostet våre medlemmer dyrt.

Kravene om redusert gjennomsnittlig arbeidstid for reisepersonell med nattkvarter utenfor eget hjem har vært et høyt prioritert krav ved de siste tariffoppgjør, men vi innser at ikke alle forventninger fra miljøet er ivaretatt ved at en slik bestemmelse er inntatt i tariffavtalen. Kravet er også innlemmet i den tariffpolitiske uttalelsen vedtatt på landsmøtet 9. - 13. november 2006 og inntatt i EL & IT Forbundets handlingsprogram for perioden 2007-2010.

EL & IT Forbundet og reisemiljøet møter stor motstand i arbeidet fra flere hold. Det arbeides hardt fra arbeidsgiverne (les NHO) for å torpedere avtalen mellom de seks LO-forbundene. EL & IT Forbundet kan ikke akseptere å bli avslått av Norsk Teknologi på bakgrunn av økonomi, da det går som det suser i bransjen, og en har rekordordrer innen elektrofagene.

Olje & anleggskonferansen oppfordrer forbund og LO til å iverksette forskning på både ulemper og fordeler ved forskjellige rotasjonsordninger. (Der er ikke forsket på ulempene ved 12-9!). EL & IT Forbundet kan ikke ha beskyldninger over seg om sosial dumping offshore på bakgrunn av dårligere rotasjonsordninger, hvor en i tillegg ikke har harmonisert lønn.

Olje- og Anleggskonferansen 2008 avholdt i Bergen, ber derfor at EL & IT Forbundet iverksetter følgende tiltak for å følge opp landsmøtets vedtatte handlingsprogram om redusert gjennomsnittlig arbeidstid for reisepersonell med nattkvarter utenfor hjemmet:

- **Sørge for at ulempene med dårlige ordninger synliggjøres**
- **Sørge for å gjøre kjent forskjellene med de ulike ordningene**
- **Sørge for at andre forbund innen LO overholder inngåtte samarbeidsavtaler**
- **Sørge for at kriterier for godkjenning av rotasjonsordninger tas inn i tariffavtalen**
- **Sørge for i samarbeid med bl.a. Norsk Teknologi at useriøse virksomheter ikke får konkurrere fritt i elektrobransjen. Dette også for å motvirke sosial dumping.**
- **Sørge for å redusere gjennomsnittlig arbeidstid for reisepersonell land (LOK § 9)**
- **Sørge for å redusere gjennomsnittlig arbeidstid for offshorepersonell (Offshore)**

Vi slurver med el-kontrollen

Av: Norsk Brannvernforening

*Hver fjerde nordmann har aldri fått en elektriker til
å kontrollere det elektriske anlegget i boligen.*

Feil på anlegget er boligeiers ansvar.

Hver femte boligeier er heller ikke klar over at det er de selv som har ansvaret for at det blir gjort etter-syn av det elektriske anlegget i boligen. Det viser en fersk undersøkelse TNS Gallup har gjennomført for If Skadeforsikring i forbindelse med Brannvernuka.

Det er altså stor uklarhet om hvem som har ansvar for kontroll av det elektriske anlegget. Mange pensjonister tror at det er det lokale e-verket som har ansvaret, mens yngre tror det er elektrikeren. – Myndighetene har ikke informert godt nok om at det er boligeier som sitter med ansvaret for det elektriske anlegget, sier administrerende direktør Dagfinn Kalheim i Norsk brannvernforening.

Det finnes lokale el-tilsyn, men de er kun forpliktet til å kontrollere fem prosent av nettkundene i året. I gjennomsnitt innebærer det at kontroll av elektriske anlegg kun foregår hvert 20. år i det lokale el-tilsynets regi. – Det er alt for lite og alt for sjelden, ikke minst når vi vet at det er feil i nesten halvparten av nye elektriske anlegg. Høyt tempo i byggebransjen har ført til slurv og at folk fikser for mye selv, mener Kalheim.

Sårbare eldre

Stadig flere eldre bor alene, og langt fra alle kan bruke brannslukkingsutstyr. Det gjelder ikke minst de som er bevegelseshemmet. If er bekymret for at flere eldre vil omkomme i branner i årene fremover. I 2007 omkom 74 personer i boligbranner, og en stor andel var eldre.

– Vi ønsker at kommunene legger større vekt på brannrisikoen når de skal vurdere om folk skal bo hjemme eller under tilsyn, sier Annar Krogstad, leder for skadeoppgjør for brann i If. At If får innmeldt flere større boligbranner i Norge enn i Sverige og Finland, mener han har tre hovedårsaker.

– Norske boliger er i en særstilling. Boligene er store, kostbare og har mye dyrt utstyr. Dessuten er andelen trehus større hos oss enn i andre land. Han peker på at Norge, sammen med Albania, har en annen type el-anlegg enn andre europeiske land. – Det gir oss dårligere sikkerhet mot jordingsfeil og dermed økt risiko for brann, og er en årsak til at det brenner mer i Norge enn i Finland og Sverige, sier Krogstad.

*Hjemmeside Rogaland Elektromontørforening: <http://www.rele.no/>
Hjemmeside EL&IT Distrikt Rogaland: <http://www.elogit-rogaland.org/>*